

CRB 2023-1720

26 juni
2023

ADVIES

Meetinstrumenten voor vloeibare motorbrandstoffen en andere vloeibare brandstoffen

Blijde Inkomstlaan 17-21 1040 Brussel
Avenue de la Joyeuse Entrée 17-21 1040 Bruxelles
T 02 233 88 11
E mail@ccecrb.fgov.be
www.ccecrb.fgov.be

Inbehandelingneming

Bij brief van 2 juni 2023 richtte de heer Dermagne, Vice-eersteminister en Minister van Economie en Werk, een adviesvraag aan de bijzondere raadgevende commissie Verbruik over een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de meetinstrumenten bestemd voor het aanwijzen van de hoeveelheid bij het verhandelen van vloeibare motorbrandstoffen en andere vloeibare brandstoffen. Het advies van de brc Verbruik werd gevraagd op grond van artikel VI.9, §2 van het Wetboek van economisch recht (WER). De uiterlijke indieningsdatum van dit advies is 8 juli 2022.

Ter voorbereiding van een ontwerpadvies werd aan de leden gevraagd hun standpunten via elektronische weg mee te delen.

Het ontwerpadvies werd op 29 juni 2023 voorgelegd aan de plenaire vergadering van de brc Verbruik, en werd goedgekeurd, onder het voorzitterschap van de heer Reinhard Steennot.

Inleiding

Het ontwerp van koninklijk besluit dat voor advies voorligt vervangt het koninklijk besluit van 2 maart 2007 tot vaststelling van bijzondere regels inzake de aanduiding van de hoeveelheid bij het op de markt brengen van sommige motorbrandstoffen en vloeibare brandstoffen in bulk, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 oktober 2016. Het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit heeft tot doel om het verhandelen van vloeibare motorbrandstoffen en andere brandstoffen meer transparant te maken met het oog op het bevorderen van een eerlijke marktwerking. Het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit omvat voornamelijk functionele en technische doelstellingen die het mogelijk zullen maken om de lijst van vloeibare motorbrandstoffen en andere vloeibare brandstoffen die op de markt mogen worden verkocht en gebruikt, te actualiseren. De lijst van vloeibare motorbrandstoffen en andere vloeibare brandstoffen opgenomen in het koninklijk besluit van 2 maart 2007 stemt immers niet langer overeen met de lijst van vloeibare motorbrandstoffen en andere vloeibare brandstoffen die in ons land mogen worden gebruikt.

Voorts voert het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit de nodige technische wijzigingen door en voorziet het ook in bepalingen die het mogelijk maken om de parameters vast te leggen voor toekomstige en voorzienbare wijzigingen van de lijst van toegelaten vloeibare motorbrandstoffen en andere vloeibare brandstoffen.

Advies

1 Algemene opmerking

De brc Verbruik stelt vast dat de bijlage van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit artikel 1, §1 van het koninklijk besluit van 2 maart 2007 vervangt, dat beperkt was tot benzine 95 en 98 RON, gasolie voor verwarming en gasolie-diesel (voorheen gasolie extra), lampolie, butaan, propaan en LPG.

Uit deze bijlage blijkt duidelijk dat naast de bovengenoemde brandstoffen voortaan ook de 'nieuwe' vloeibare brandstoffen, waaronder B10, B20, B30 en XTL, worden beoogd, bovenop de vloeibare brandstoffen die in 2007 reeds op de markt waren, maar toen niet onder het toepassingsgebied van het koninklijk besluit van 2 maart 2007 vielen, zoals mariene gasolie, zware stookolie, kerosine en luchtvaartbenzine. De toekomstige benaming voor heating oil (t.w. H0 en H7), voorlopig voorwerp van een publieke enquête bij het Bureau voor Normalisatie (NBN) zou hier volgens de brc Verbruik ook bij mogen staan.

Het bovenstaande lijkt te impliceren dat op deze brandstoffen voortaan altijd het mechanisme van temperatuurcompensatie zou moeten worden toegepast. De brc Verbruik meent echter dat de praktijk leert dat dit niet altijd mogelijk is. Voor zware stookolie bestaat er bijvoorbeeld geen vloeistofmeetinstallatie en gebeuren de laad- en losoperaties steeds op gewicht. Wat de mariene gasolie betreft, gebeurt de levering aan zeeschepen bijna uitsluitend op meting (d.i. aflezen van de begin- en eindstanden van de digitale meetklokken). Wat de categorie 'andere' betreft, bestaat er momenteel zelfs geen wettelijke basis om ethanol E85 als brandstof op de Belgische markt te brengen.

2 Specifieke opmerkingen

De brc Verbruik merkt op dat artikel 2, 1° en 2° van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit nieuwe definities omvatten, waarbij vloeibare motorbrandstof als een subgroep van vloeibare brandstof wordt gedefinieerd. De brc Verbruik is echter van mening dat het voor de overige artikels van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit volstaat om louter het begrip 'vloeibare brandstof' te hanteren en te definiëren.

Met betrekking tot artikel 3 van het voorliggende koninklijk besluit dat het toepassingsgebied vastlegt, acht de brc Verbruik het aangewezen om, zoals in het koninklijk besluit van 2 maart 2007¹, leveringen per gewicht expliciet van het toepassingsgebied uit te sluiten.

De brc Verbruik stelt verder vast dat het koninklijk besluit van 2 maart 2007² toelaat de reële dichtheid te meten. Volgens de brc Verbruik is het aangewezen om in artikel 4, §3 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit de mogelijkheid te behouden om de reële dichtheid te meten en te gebruiken. Massameters worden in sommige gevallen immers gebruikt om het volume te leveren aan 15°C. De huidige telwerken kunnen slechts één dichtheid aan om deze om te rekenen van massa naar volume, met name de reële dichtheid. Een tweede vaste dichtheid die moet worden herleid naar het volume bij 15°C is dus niet mogelijk. Bovendien wenst de brc verbruik erop te wijzen dat het vervoer via pipeline en treinbeladingen momenteel aan gemeten dichtheid gebeurt.

Artikel 6, §1, 4° van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dat "bij het laden in een vaste opslagplaats aan de koper of zijn vertegenwoordiger een laadbon wordt verstrekt op een duurzame gegevensdrager. Deze laadbon vermeldt minimaal de volgende gegevens:

¹ Artikel 1, §3, 2° van het koninklijk besluit van 2 maart 2007 tot vaststelling van bijzondere regels inzake de aanduiding van de hoeveelheid bij het op de markt brengen van sommige motorbrandstoffen en vloeibare brandstoffen in bulk.

² Artikel 1, §2 van het koninklijk besluit van 2 maart 2007 tot vaststelling van bijzondere regels inzake de aanduiding van de hoeveelheid bij het op de markt brengen van sommige motorbrandstoffen en vloeibare brandstoffen in bulk.

(...)

4° de identificatiecode van de vloeibare motorbrandstof of andere vloeibare brandstof, bedoeld in artikel 4, §4.”

Artikel 7, §1, 3° van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dezelfde informatieplicht voor de losbon die bij het lossen van de tankwagen aan de koper of zijn vertegenwoordiger wordt verstrekt op een duurzame gegevensdrager.

De brc Verbruikt merkt vervolgens op dat *de vermelding van de identificatiecode* op de laadbon en losbon tot op heden facultatief is. Het koninklijk besluit van 2 maart 2007 bepaalt immers dat de wettelijke benaming, de minimale afkorting of het letterwoord van het product, wat overeenstemt met de identificatiecode, op de laadbon en losbon moeten worden vermeld³. Tenzij artikel 4 van het koninklijk besluit van 8 juli 2018⁴ gewijzigd bij het koninklijk besluit van 14 augustus 2021⁵ wordt opgeheven, betekenen de wijzigingen voorgesteld in het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit dat naast de identificatiecode ook de wettelijke benaming zal moeten worden vermeld, wat tot verwarring kan leiden. De brc Verbruik geeft daarom de voorkeur aan een duidelijke lijst van afkortingen voor alle producten met de overeenkomende densiteiten⁶, die in de bijlage aan dit advies wordt voorgesteld.

Vervolgens bepalen de artikelen 6, §1, 7° en 7, §1, 6° dat respectievelijk op de laadbon en losbon *de vermelding van de waarde van de referentie-massadichtheid* moet worden vermeld. Dit biedt volgens de brc Verbruik echter geen toegevoegde waarde, aangezien deze vermelding reeds is opgenomen in de tabel, terug te vinden in de bijlage bij het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit.

³ Artikel 3, §1, 4° en artikel 4, §1, 4° van het koninklijk besluit van 2 maart 2007 tot vaststelling van bijzondere regels inzake de aanduiding van de hoeveelheid bij het op de markt brengen van sommige motorbrandstoffen en vloeibare brandstoffen in bulk.

⁴ Koninklijk besluit van 8 juli 2018 betreffende de benaming en de kenmerken van de gasolie-diesel en van de benzines.

⁵ Koninklijk besluit tot wijziging van de artikelen 2 en 4 van het koninklijk besluit van 8 juli 2018 betreffende de benaming en de kenmerken van de gasolie-diesel en van de benzines.

⁶ Gebaseerd op de meetstatistieken van FAPETRO.

De artikelen 6, §1, vierde lid en 7, §1, derde lid van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit, stellen dat *“elke laad- of lostransactie aanleiding geeft tot een afzonderlijke losbon.”* Aangezien een belading uit meerdere producten of zelfs meerdere compartimenten van hetzelfde product bestaat, en de laad- of losbon pas afgedrukt of elektronisch aangemaakt wordt op het moment dat de aangemelde belading wordt beëindigd (m.n. handmatig of door loskoppelen van de aarding), acht de brc Verbruik het wenselijk dat een laad- of losbon meerdere lijnen en producten bevat. De brc Verbruik vraagt om dit ter verduidelijking uitdrukkelijk in het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit wordt opgenomen.

Verder bepaalt artikel 7, §1, 7° dat *“de losbon de plaats van levering door middel van het adres of de coördinaten moet vermelden”*. De brc Verbruik stelt vast dat een vloeistofmeetinstallatie niet toelaat om de locatie van de levering te kennen. Slechts een beperkt aantal telwerken zijn gekoppeld aan een boordcomputer die deze informatie ontvangt. Zelfs in dat geval kan de boordcomputer deze informatie niet doorsturen naar het telwerk om ze af te drukken. In de praktijk worden de adresgegevens op kantoor voorgedrukt op de leverbon. De brc Verbruik wenst op te merken dat de gegevens vermeld onder de punten 1° tot 6° van artikel 7, §1 vervolgens vanaf het telwerk worden afgedrukt. Het lijkt bijgevolg opportuun om met betrekking tot deze bepaling te verduidelijken dat deze adresgegevens niet door het meetsysteem zelf moeten worden afgedrukt.

Tot slot, wat artikel 7, § 3 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit betreft, meent de brc Verbruik dat het technisch gezien niet mogelijk is om aan de hand van een inrichting die deel uitmaakt van de vloeistofmeetinstallatie een logboek te genereren waarin de leveringsadressen worden geregistreerd. Het doel van een telwerk van een vloeistofmeetinstallatie bestaat erin de te meten hoeveelheden correct te meten. Het is echter geen toestel dat voor administratieve doeleinden kan worden gebruikt.

Bijlage

Volledig benaming volgens KB aangevuld met voorstel Energia in het rood	Afkortingen		Massa Dichtheid nieuwe K.B.	Massa Dichtheid Voorstel Energia
	Vorgesteld volgens nieuw KB	Voorstel Energia	(kg/m ³)	(kg/m ³)
Benzine				
Ongelede benzine 95RON E5	RON95 E5	E5-95	745	745
Ongelede benzine 95RON E10	RON95 E10	E10-95	745	745
Ongelede benzine 98RON E5	RON98 E5	E5-98	745	745
Ongelede benzine 98RON E10	RON98 E10	E10-98	745	745
Gasol-diesel				
gasolie-diesel B7 [gebruikt voor de wegentoepassingen]	B7	B7	833	835
gasolie-diesel B7 [gebruikt voor de niet voor de weg bestemde toepassingen]	-	B7 oR	833	835
gasolie-diesel B10 [gebruikt voor de wegentoepassingen]	B10	B10	835	835
gasol-diesel B10 [gebruikt voor de niet voor de weg bestemde toepassingen]	-	B10 oR	835	835
gasolie-diesel B20 [gebruikt voor de wegentoepassingen]	B20	B20	840	840
gasol-diesel B20 [gebruikt voor de niet voor de weg bestemde toepassingen]	-	B20 oR	840	840
gasolie-diesel B30 [gebruikt voor de wegentoepassingen]	B30	B30	845	845
gasol-diesel B30 [gebruikt voor de niet voor de weg bestemde toepassingen]	-	B30 oR	845	845
gasolie-diesel XTL A [gebruikt voor de wegentoepassingen]	XTL A	XTL A	783	780
gasol-diesel XTL A [gebruikt voor de niet voor de weg bestemde toepassingen]	-	XTL A oR	783	780
gasolie-diesel XTL B [gebruikt voor de wegentoepassingen]	XTL B	XTL B	795	795
gasol-diesel XTL B [gebruikt voor de niet voor de weg bestemde toepassingen]	-	XTL B oR	795	795
verwarmingsbrandstoffen				
Verwarmingsgasolie Type B H0	GASOIL B	H0	850	840
Verwarmingsgasolie H7	-	H7	850	840
Verwarmingsgasolie Type A	GASOIL A		833	
Lampolie				
Lampolie Type B	LAMP B	LAMP B	800	802
Lampolie Type C	LAMP C	LAMP C	800	810
Gas				
Commercieel propaan	PROPA	PROPA	510	510
Commercieel butaan	BUTA	BUTA	577	577
LPG/GPL	LPG	LPG	537	537
Marine				
Mariene gasolie ISO - F - DMX	DMX	DMX	890	890
Mariene gasolie ISO - F - DMA	DMA	DMA	890	890
Mariene gasolie ISO - F - DMZ	DMZ	DMZ	890	890
Mariene gasolie ISO - F - DMB	DMB	DMB	890	900
Residuele				
Zware stookolie	HFO	HFO	990	990
Extra zware stookolie	EHFO	VHFO	1005	1000
Andere				
FAME/B100	FAME of B100	B100	880	880
Ethanol E85	E85	E85	778	778
Kerosine	JET	JET-A1	800	800
Luchtvaart benzine	AVGAS	AVGAS 100LL	745	715